

**UCHWAŁA NR XIII/80/12
RADY GMINY MIELNIK**

z dnia 24 lutego 2012 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012 - 2014

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt.5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz.558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214 poz.1806; z 2003r. Nr 80, poz.717, Nr 162, poz.1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 ; z 2005r. Nr 172 poz. 1441, Nr 175, poz.1457; z 2006 r. Nr 17, poz.128, Nr 181, poz. 1337; z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz.974, Nr 173 ,poz. 1218; z 2008r. Nr 180, poz.1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz.420, Nr 157, poz.1241; z 2010 r. Nr 28 poz.142 i 146, Nr 40, poz.230, Nr 106 poz.675; z 2011 r. Nr 21, poz.113, Nr 117, poz 679, Nr 134, poz.777, Nr 217, poz.1281, Nr 149, poz.887) w związku z art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011r. Nr 149, poz.887) Rada Gminy Mielnik uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2012 - 2014 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mielnik

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jan Zduniewicz

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2012 - 2014

WSTĘP

Podstawą opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny, jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz.U.z 2011r. Nr 149, poz.887), ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej / Dz.U. z 2009r Nr 175, poz. 1362 z późn.zm/, ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180,poz. 1493, z późn. zm.) , ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi(Dz.U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2005r. Nr 179, poz.1485 z późn. zm.)Rodzina i dziecko są chronione zarówno w ustawodawstwie polskim, jak i międzynarodowym. Regulacje prawne dotyczące rodziny i dziecka to m.in.:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art.18)
- Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy
- Kodeks karny, cywilny, postępowania cywilnego, Kodeks pracy
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (art.16)
- Europejska Karta Społeczna (pkt.16)
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Europejska Konwencja o Przystosowaniu Dzieci

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawią się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań.Choroba alkoholowa, czy pijaństwo rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia.Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadre, kompetentną i obiętywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcjach opiekuńczo- wychowawczych, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie , gdy problemy zaczynają się pojawiać oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę. Zadania związane z opieką nad dzieckiem i rodziną realizowane są przez samorządy gminne, na które nałożono obowiązek opracowanie i realizacja 3 - letnich programów wspierania rodziny. Tak więc samorządy gminne w pełni odpowiadają za funkcjonowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, w tym również same finansują działania z tego zakresu. W polityce społecznej kwestie dziecka traktujemy z dużą uwagą. Dzieje się tak, gdyż dzieci wymagają szczególnej troski i ochrony, a działalność na ich rzecz powinna koncentrować się przede wszystkim na ochronie praw, wyrównywaniu szans

życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, systemu ochrony zdrowia, wypoczynku oraz asekurowania w obliczu ryzyka i różnych zagrożeń życiowych. Tymczasem, mimo wysiłków społeczeństwa, sytuacja dzieci i rodzin w naszym kraju daleka jest od stanu zadowalającego. Dokonujące się w Polsce zmiany, oprócz pozytywnych skutków, powodują pogłębienie wielu negatywnych zjawisk, takich jak np. bezrobocie, spadek dochodów ludności zwłaszcza ludności małych aglomeracji, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego, poczucia osamotnienia, różnego rodzaju patologie. Wyżej wymienione zjawiska są przyczyną zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania rodziny. Czynniki te spowodowały zepchnięcie całej rzeszy osób i rodzin do systemu pomocy społecznej. W związku z tym pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów rodziny, na wsparcie dziecka w rodzinie, w środowisku. Pomoc powinna służyć odbudowie i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych poprzez:

- wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinie;
- wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych;
- poprawę bezpieczeństwa socjalnego, poprawę jakości życia;
- poprawę jakości życia rodzin zagrożonych ubóstwem i innymi problemami społecznymi;
- zapewnienie równowagi i sprawiedliwego dostępu do socjalnej, oświatowej i kulturalnej infrastruktury;
- promowanie zdrowego stylu życia.

ZAŁOŻENIA I CELE

Strategicznym celem Programu jest wypracowanie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną i ostatecznym efekcie stworzenia systemu w ramach, którego rodzina będzie mogła liczyć na pomoc i wsparcie wielozakresowe oraz zintegrowane. Celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest wspieranie rodzin przeżywających trudności, skuteczną ochroną dzieci, promocja wartości rodzinnych oraz wspieranie i umacnianie więzi rodzinnych poprzez działania edukacyjne, prozdrowotne, profilaktyczne, rekreacyjne, sportowe oraz wspólna zabawa rodziców i dzieci.

Założenia:

1. pobudzenie aktywności własnej rodziny oraz osób korzystających z pomocy w rozwiązywaniu problemów;
2. promowanie zdrowego modelu rodziny i kształtowanie odpowiedzialności za członków rodziny poprzez organizowanie spotkań i angażowanie lokalnych mediów w upowszechnianiu tego modelu;
3. prowadzenie wszechstronnej pracy z rodziną i wykorzystywanie różnych metod i technik;
4. organizowanie poradnictwa specjalistycznego, udostępnianie osobom i rodzinom bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego;
5. poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży
6. poprawa stanu zdrowia populacji w szczególności poprzez rozwój sportu i rekreacji

POPRAWA STANU FUNKCJONOWANIA RODZINY BĘDZIE OPIERAŁA SIĘ NA CZTERECH PODSTAWOWYCH ZADANIACH:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
2. Wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo - wychowawczych.
3. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu, uzależnieniom, dzieci i młodzieży.
4. Wspieranie interdyscyplinarne dzieci i rodzin.

REALIZATORZY:

1. *Udział Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej*

- udzielenie pomocy socjalnej rodzinie (różnych form),
- zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich dożywiania w szkole oraz pomoc w przygotowaniu dzieci do szkoły,
- współpraca z innymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką społeczno-rodzinną,

- organizowanie dzieciom wypoczynku podczas wakacji, ferii,
- tworzenie i realizacja gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, praca zespołów interdyscyplinarnych,
- inicjowanie działań zmierzających do podniesienia kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy,
- prowadzenie stałego monitoringu rodzin wymagających wsparcia, tworzenie i aktualizacja bazy danych rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz zagrożonych trudną sytuacją, a także diagnoza i prognozy środowiska rodzinnego pod kątem występowania czynników ryzyka nieprzystosowania społecznego dzieci i młodzieży.

2. *Udział szkoły*

- pedagogizacja rodziców ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych ich dzieci oraz umiejętności wychowawczych rodziców poprzez : wzmacnianie systemu norm, wartości gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowania,
- organizowanie pomocy psychologicznej poprzez organizację warsztatów psychologicznych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu rozwiązywania problemów i radzenia w sytuacjach trudnych,
- wspieranie potrzeb edukacyjnych dzieci niepełnosprawnych, poprzez tworzenie warunków umożliwiających dostęp uczniom niepełnosprawnych do szkół ogólnodostępnych,
- wspieranie uczniów uzdolnionych poprzez wypracowanie procedur monitoringu uczniów uzdolnionych, wspieranie ich rozwoju, wyróżniania i nagradzania,
- wspieranie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych i filantropijnych w stosunku do osób starszych i pokrzywdzonych przez los,
- ochrona dzieci i młodzieży przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem społecznym poprzez zapewnienie opieki pedagoga lub psychologa w zespole szkół, realizowanie programów edukacyjno - wychowawczych itp.,
- promocja form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez wspieranie imprez sportowo - rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, zagospodarowanie wolnego czasu podczas ferii, wakacji i popołudniu itp.,

3. *Udział Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji*

- organizowanie rodzinnych pikników, festynów,
- organizowanie różnych form aktywnego wypoczynku w czasie wolnym od nauki, z wykorzystywaniem istniejącej na terenie gminy infrastruktury sportowej,
- wystawy miejscowych twórców,
- zespoły taneczne, zespoły ludowe,
- organizowanie imprez okolicznościowych .

4. *Udział Służby Zdrowia*

- organizowanie bezpłatnych badań profilaktycznych, porad, konsultacji specjalistów,
- edukacja w zakresie zdrowego stylu życia.

5. *Udział Policji*

- organizowanie akcji w zakresie bezpieczeństwa (zarówno wśród dorosłych jak i wśród dzieci i młodzieży w szkole),
- profilaktyka w zakresie uzależnień wśród dzieci i młodzieży - pogadanki w szkole, realizacja programów profilaktyczno - edukacyjnych, programów ilustrujących zagrożenia cywilizacyjne itp.,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - prowadzenie procedury " Niebieskiej Karty" , udział w zespole interdyscyplinarnym itp.

6. *Udział organizacji pozarządowych działających na terenie gminy*

- współpraca z "CARITAS" w zakresie udziału w pomocy finansowej i żywnościowej rodzinom potrzebującym,

- typowanie dzieci na kolonie.

7. Udział Urzędu Gminy

- zapewnienie mieszkań socjalnych oraz innych form wsparcia,
- współpraca ze służbą zdrowia (współfinansowanie programów profilaktyki zdrowotnej itp.),
- tworzenie świetlic socjoterapeutycznych.

PARTNERZY W REALIZACJI GMINNEGO SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

1. Urząd Gminy
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3. Gminna Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych
4. Zespół Szkół
5. Posterunek Policji
6. Ośrodek Zdrowia
7. Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji
8. "CARITAS" - szkolny i parafialny

PRZEWIDYWANE EFEKTY

1. Zwiększenie aktywności własnej rodziny oraz osób korzystających z pomocy.
2. Poprawa stanu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny.
3. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodziny i jej członków
4. Poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży, w szczególności poprzez rozwój sportu i rekreacji.
5. Promocja i kreowanie pozytywnego obrazu rodziny
6. Wzrost świadomości rodzin na temat uzyskania pomocy , wsparcia w różnych dziedzinach.
7. Zintegrowanie działań różnorodnych podmiotów na rzecz wspierania rodziny i jej członków.

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Mielnik, budżetu państwa(programy rządowe) oraz środków pazobudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł. Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012 - 2014 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielniku. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy w Mielniku sprawozdań z realizacji programu.